

УДК 618.15-002:613.95

© Колектив авторів, 2013.

ЗАСТОСУВАННЯ ТАМПОНІВ ЕЛЛЕН® У ДІВЧАТОК ПУБЕРТАТНОГО ВІКУ З УРОГЕНІТАЛЬНИМ ДИСБІОЗОМ

А. В. Чайка, Г. В. Рутинська, Л. В. Жовтоноженко, М. Ю. Сергієнко, В. Ю. Яценко

Науково-дослідний інститут медичних проблем сім'ї (директор – професор А. В. Чайка), Донецький національний медичний університет ім. М. Горького; 83003, Україна, м. Донецьк, пр. Ілліча, 16; E-mail: chaika@dsmu.edu.ua

ELLEN® TAMPONS APPLICATION IN THE GIRLS OF PUBERTAL AGE WITH UROGENITAL DYSBIOSIS

A. V. Chaika, A. V. Rutynskaya, L. V. Zhovtonozhenko, M. Yu. Sergienko, V. Yu. Yatsenko

SUMMARY

The aim of the study was to evaluate the effectiveness of adjuvant use of tampons with probiotic ellen® in treatment of urogenital dysbiosis in girls of pubertal age. We examined 65 girls of pubertal age with urogenital dysbiosis, which were divided into two groups: in the study group (n=35) patients after correction of urogenital microbiota used tampons with probiotic ellen® for three menstrual cycles, in the comparison group (n=30) the patients used placebo tampons without probiotic. A double-placebo-controlled study showed that adjuvant enrichment of teenage urogenital microbiota by probiotics after differential medical treatment of urogenital dysbiosis, depending on its type and severity, after 3 months results in an increase of normocenosis by 28,57% as compared to the patients who used placebo-swabs (p<0,003); there is a tendency of increasing colonization of lactobacilli strains by 5,24% (p> 0,05).

ПРИМЕНЕНИЕ ТАМПОНОВ ЕЛЛЕН® У ДЕВОЧЕК ПУБЕРТАТНОГО ВОЗРАСТА С УРОГЕНИТАЛЬНЫМ ДИСБИОЗОМ

А. В. Чайка, А. В. Рутинская, Л. В. Жовтоноженко, М. Ю. Сергиенко, В. Ю. Яценко

РЕЗЮМЕ

Целью исследования стало изучение эффективности адъювантного применения тампонов эллен® с пробиотиком в комплексном лечении урогенитального дисбиоза у девочек пубертатного возраста. Под наблюдением находилось 65 девочек пубертатного возраста с урогенитальным дисбиозом, которые были разделены на две подгруппы: в основной группе (n=35) пациентки после коррекции состояния урогенитального микробиоценоза три менструальных цикла использовали тампоны эллен® с пробиотиком; в группе сравнения (n=30) – плацебо-тампоны с отсутствием пробиотика. Проведение двойного плацебо-контролируемого исследования показало, что адъювантное обогащение микробиоценоза влагалища девочек-подростков пробиотиками после дифференцированного медикаментозного лечения урогенитального дисбиоза в зависимости от его вида и выраженности приводит через 3 месяца к увеличению случаев нормоценоза на 28,57% по сравнению с группой с применением плацебо-тампонов (p<0,003); наблюдается тенденция повышения колонизации штаммами лактобактерий на 5,24% (p>0,05).

Ключові слова: дівчатка, пубертатний вік, урогенітальний дисбіоз, кількісна комплексна полімеразна ланцюгова реакція у режимі реального часу, тампони еллен®.

Тампони еллен® з пробиотиком – виріб медичного призначення подвійної дії, що є результатом багаторічних досліджень, проведених у Швеції, у галузі гінекології, мікробіології та біохімії, які продемонстрували, що молочнокислі бактерії вагіни відіграють ключову роль у підтриманні урогенітального нормоценозу [3, 7].

Тампони еллен® з пробиотиком містять лакто натурель® (LN®), суміш штамів молочнокислих бактерій, що взаємодіють для підтримання мікрофлори вагіни та забезпечують її здоровий стан. Штами LN® бактерій є природною складовою здорової мікрофлори вагіни, виробляючи молочну кислоту природним шляхом, і, таким чином, регулюють баланс рівня рН вагіни. Для лактобактерій характерний механізм саморегуляції, який робить

неможливим передозування тампонів еллен® з пробиотиком. LN® – це нова технологія, яка має світові патенти [5, 7].

Основа тампонів еллен® з пробиотиком зроблена із 100% віскози, що має високу всмоктуючу здатність. Лакто натурель® (LN®) складається із запатентованих штамів пробиотичних бактерій Lactobacillus: L. gasseri LN40, L. fermentum LN99 та L. rhamnosus LN113.

Штами бактерій лакто натурель® сприяють зниженню рівня рН, синтезу перекису водня, пригніченню урогенітальних патогенів (Escherichia coli, Streptococcus agalactiae, Enterococcus faecalis, Staphylococcus aureus) та дріжджів (Candida albicans).

Тампони мають подвійну дію: пробиотик покращує вагінальну мікрофлору, відновлює

і підтримує здорову бактеріальну флору, баланс урогенітального рівня рН, сприяє вагінальному здоров'ю, а основа забезпечує зручне, високоякісне поглинання менструальних виділень [1-9].

Можливе застосування тампонів еллен® з пробіотиком вже з першої менструації. Дівоча пліва має просвіт, та, як правило, достатньо еластична для введення тампонів еллен® з пробіотиком. Тому у дівчаток можливо використовувати міні та нормальні розміри тампонів без будь-якого дискомфорту та пошкодження дівочої пліви.

Метою дослідження стало вивчення ефективності ад'ювантного застосування тампонів еллен® з пробіотиком в комплексному лікуванні урогенітального дисбіозу у дівчаток пубертатного віку.

МАТЕРІАЛ ТА МЕТОДИ

Під спостереженням знаходилося 65 дівчаток пубертатного віку групи П з урогенітальним дисбіозом. Усі пацієнтки мали менструації. Середній вік дівчаток склав $15,43 \pm 0,17$ років. Критеріями виключення з групи П були: цукровий діабет, хламідіоз, трихомоніаз, гонорея, сифіліс, вірус імунодефіциту людини, гепатит В і С.

Дівчата групи П були розділені на дві підгрупи ПО і ПП: в основній групі ПО (n=35) дівчатка після корекції стану урогенітального мікробіоценозу три менструальних цикли використовували тампони еллен® з пробіотиком; в групі порівняння ПП (n=30) пацієнтки після корекції стану урогенітального мікробіоценозу три менструальних цикли використовували плацебо-тампони з відсутністю пробіотика.

Дослідження стану піхвового мікробіоценозу проводили за допомогою комплексної кількісної полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР) з використанням тест-систем «Фемофлор-16». Матеріалом для дослідження методом комплексної кількісної ПЛР у дівчаток був зіскрібок епітеліальних клітин, який забирався із заднього склепіння піхви через гіменальне кільце.

Статистична обробка даних проводилася з використанням комп'ютерного програмного пакету Microsoft Office Excel 2007.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ОБГОВОРЕННЯ

У обстежених дівчаток пубертатного періоду при початковому обстеженні в діагностично значущих кількостях реєструвалися такі мікроорганізми як: *Gardnerella vaginalis/Prevotella bivia/Porphyromonas spp.* – у 80,00% у групі ПО і у 73,33% у групі ПП; *Eubacterium spp.* – у 68,57 і 66,67% відповідно; *Megasphaera spp./Veillonella spp./Dialister* – у 25,71 і 33,33%; *Atopobium vaginae* – у 28,57 і 23,33%; *Ureaplasma spp.* – у 22,86 і 33,33%; *Candida spp.* – у 66,67 і 74,29%.

Дівчатка обох груп отримали диференційоване

лікування залежно від вираженості та виду урогенітального дисбіозу. Пацієнтки підгрупи ПО після медикаментозної корекції стану урогенітального дисбіозу три менструальних цикли використовували тампони еллен® з пробіотиком і при контрольному дослідженні через 3 місяці за допомогою тест-системи «Фемофлор-16» у 100,00% випадків мали нормоценоз і у 96,67% – лактобактерії.

Пацієнтки підгрупи ПП після медикаментозної корекції стану урогенітального дисбіозу три менструальних цикли використовували тампони-плацебо без пробіотика і при контрольному дослідженні через 3 місяці за допомогою тест-системи «Фемофлор-16» серед них у 28,57% випадків виявлявся помірний анаеробний урогенітальний дисбіоз, а лактобактерії реєструвалися у 91,43% дівчаток.

ВИСНОВКИ

Проведення подвійного плацебо-контрольованого дослідження показало, що ад'ювантне збагачення мікробіоценозу піхви дівчаток-підлітків пробіотиками після диференційованого медикаментозного лікування урогенітального дисбіозу залежно від його виду та вираженості призводить через 3 місяці до збільшення випадків нормоценозу на 28,57% у порівнянні з групою застосування плацебо-тампонів ($p < 0,003$), спостерігається тенденція щодо підвищення колонізації штамами лактобактерій на 5,24% ($p > 0,05$).

ЛІТЕРАТУРА

1. A prospective, randomized, double-blind study of vaginal microflora and epithelium in women using a tampon with an apertured film cover compared with those in women using a commercial tampon with a cover of nonwoven fleece / D. J. Chase, B. P. Schenkel, A. M. Fahr [et al.] // *J. Clin. Microbiol.* – 2007. – Vol. 45, № 4. – P. 1219–1224.
2. Barrons R. Use of *Lactobacillus* probiotics for bacterial genitourinary infections in women: a review / R. Barrons, D. Tassone // *Clin Ther.* – 2008. – Vol. 30, № 3. – P. 453–468.
3. Bromander N. An explanation concerning the certification of the tampon Ellen / N. Bromander // *Lakartidningen.* – 2004. – Vol. 101, № 26–27. – P. 2295.
4. Effectiveness of the association of 2 probiotic strains formulated in a slow release vaginal product, in women affected by vulvovaginal candidiasis: a pilot study / F. Vicariotto, M. Del Piano, L. Mogna [et al.] // *J. Clin. Gastroenterol.* – 2012. – Vol. 46. – P. 73–80.
5. Forsum U. Warning for Ellen! / U. Forsum // *Lakartidningen.* – 2004. – Vol. 101, № 17. – P. 1544.
6. Human lactobacilli as supplementation of clindamycin to patients with bacterial vaginosis

reduce the recurrence rate; a 6-month, double-blind, randomized, placebo-controlled study / P. G. Larsson, B. Stray-Pedersen, K. R. Rytting [et al.] // *BMC Womens Health*. – 2008. – Vol. 15, № 8. – P. 3.

7. Philipson L. Concerning the classification of Ellen / L. Philipson // *Lakartidningen*. – 2004. – Vol. 101, № 20. – P. 1843.

8. Probiotics for the treatment of women with bacterial vaginosis / M. Falagas, G. I. Betsi, S. Athanasiou // *Clin. Microbiol. Infect.* – 2007. – Vol. 13, № 7. – P. 657–664.

9. Statement of the Polish Gynecological Society Expert Group on the use of ellen probiotic tampon : Zespól Ekspertow Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego // *Ginekol. Pol.* – 2012. – Vol. 83, № 8. – P. 633–638.